

TRETJE VMESNO POROČILO VLADE RS O IZVAJANJU PROGRAMA UKREPOV VLADE RS ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE – ZA 2015–2016 – NIČELNA TOLERANCA DO KORUPCIJE

STANJE IZVAJANJA AKTIVNOSTI IN UKREPOV PO RESORJIH JANUAR–JUNIJ 2016

I. UVOD

Vlada Republike Slovenije je s sklepom številka 23101-1/2014/35 z dne 8. januarja 2015 sprejela **Program ukrepov Vlade Republike Slovenije za preprečevanje korupcije za obdobje 2015–2016 – Ničelna toleranca do korupcije** (v nadaljnjem besedilu: **Program 2015-2016**). V 3. točki navedenega sklepa je vlada zavezala resorna ministrstva k pripravi vmesnih polletnih poročil o izvajanju ukrepov iz svoje pristojnosti, Ministrstvo za javno upravo pa k pripravi skupnih polletnih poročil. Vlada Republike Slovenije je na 50. seji dne 28. avgusta 2015 sprejela Prvo vmesno poročilo o izvajanju Programa 2015-2016 (povzetek aktivnosti v obdobju od januarja do junija 2015), na 76. redni seji dne 25. februarja 2016 pa Drugo vmesno poročilo o izvajanju ukrepov iz Programa 2015-2016, ki je povzemalo stanje izvajanja ukrepov za preprečevanje korupcije s strani vladnih resorjev do konca koledarskega leta 2015.

Med ukrepi, vključenimi v dvoletni program in podrobneje opredeljenimi v prvem in drugem vmesnem poročilu, so določeni ukrepi, ki so do oblikovanja tega vmesnega poročila že zaključeni, ter ukrepi, katerih izvedba je bila ob sprejemu drugega vmesnega poročila podaljšana do konca leta 2016. V obdobju od januarja 2016 do konca junija 2016 so tako potekale aktivnosti v smislu izvedbe ukrepov, ki so še vsebovani v tem poročilu, ob tem, da so nekateri ukrepi, kot na primer ukrepi na področju omejevanja korupcijskih tveganj v javni upravi ter ukrepi na področju omejevanja korupcijskih tveganj v pravosodju, predvideni kot dolgoročnejsi tudi v smislu aktivnosti, ki so pravzaprav trajne narave.

V Tretje vmesno poročilo so zato vključene aktivnosti zgolj v zvezi z naslednji ukrepi, katerih izvedba je določena do konca koledarskega leta 2016:

- ukrep II. 2. Ugotavljanje preteklih koruptivnih dejanj pri sklepanju bančnih poslov in priprava primernih podlag za njihovo preprečevanje in odkrivanje,
- ukrep II. 4. Centralizacija in informatizacija javnega naročanja v javnem zdravstvu,
- ukrep II. 7. Pogoji za nastop in razlogi za prenehanje funkcije,
- ukrep II. 9. Priprava osnutka sprememb in dopolnitev Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK),
- ukrepi iz poglavja III. Omejevanje korupcijskih tveganj v javni upravi ter
- ukrepi iz poglavja IV. Omejevanje korupcijskih tveganj v pravosodju.

Preostali ukrepi iz Programa 2015-2016 v tem poročilu niso navedeni, ker je bila njihova izvedba že zaključena in se je o tem poročalo v preteklih dveh vmesnih poročilih. Pregled nad tem, kateri ukrepi iz Programa 2015-2016 so izvedeni in kateri se še izvajajo izhaja tudi iz preglednice na koncu tega poročila. Za celosten pregled stanja do konca junija 2016, je predmetno poročilo potrebno brati skupaj z že sprejetima vmesnima poročiloma.

II. AKTIVNOSTI, IZVEDENE V OBDOBJU OD 1. JANUARJA 2016 DO 30. JUNIJA 2016

Predmetno poročilo je zasnovano tako, da je najprej povzet določen ukrep iz Programa 2015-2016, sledi poročilo o izvajanju za prvo polovico leta 2016.

V obdobju od 1. januarja 2016 do 30. junija 2016 so bile, kot izhaja iz poročil ministrstev oziroma nosilcev ukrepov, izvedene naslednje aktivnosti po ukrepih iz Programa 2015-2016:

II. 2. Ugotavljanje preteklih koruptivnih dejanj pri sklepanju bančnih poslov in priprava primernih podlag za njihovo preprečevanje in odkrivanje

Nosilca: Ministrstvo za finance in Ministrstvo za notranje zadeve (Policija) v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje (Državno tožilstvo), Komisijo za preprečevanje korupcije, Banko Slovenije in Družbo za upravljanje terjatev bank, d. d.

Način izvedbe: izboljšava normativnih podlag in izvedba preiskave po Zakonu o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (ZOPNI).

Cilji: izboljšava normativnih podlag, izvedba preiskav, pregon.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča MF julij 2016:

Iz dosedanjih poročil vlade izhaja, da je bil ukrep v delu, ki se nanaša na zagotovitev primernih pravnih podlag za preprečevanje in odkrivanje koruptivnih dejanj pri sklepanju bančnih poslov, izveden. Pri tem sta zlasti pomembna priprava in sprejetje novega Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 25/15 in 44/16 – ZRPPB), ki vsebuje vrsto določb v smeri preprečevanja in odkrivanja nepravilnosti pri bančnem poslovanju.

Poroča MNZ – Policija, julij 2016:

Kar zadeva odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj pri sklepanju bančnih poslov je v letu 2016 Policija prioriteto nadaljevala z delom na tem področju gospodarske kriminalitete.

Zgolj v obdobju od 1. januarja 2016 do 30. junija 2016 je bilo zaznanih devet novih sumov, katerih zaznana premoženjska škoda znaša 36,4 mio EUR. V tem obdobju je bilo zaključenih 31 zadev povezanih s kaznivimi dejanji s tega področja, 15 je bilo zaključenih s kazensko ovadbo, 16 sumov pa s poročilom po desetem odstavku 148. člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP). Skupna ugotovljena škoda na podlagi podanih kazenskih ovadb znaša 35,3 mio EUR.

Preiskovanje tovrstnih kaznivih dejanj je potekalo na državnem in regionalnem nivoju, tako z rednimi oblikami dela kot tudi s pomočjo dveh specializiranih preiskovalnih skupin, ki jih usmerja Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.

Vzporedno s preiskovanjem kaznivih dejanj so potekale tudi finančne preiskave s ciljem identifikacije, sledenja in zavarovanja protipravne premoženjske koristi.

V času od 1. januarja 2013 do 30. junija 2016 je bilo torej skupno zaznanih 236 vseh sumov kaznivih dejanj s področja bančnega poslovanja, kjer so osumljene predvsem odgovorne osebe bank zaradi suma storitve kaznivega dejanja zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po 240. členu Kazenskega zakonika (KZ-1). Ugotovljena premoženjska škoda zaznanih sumov znaša 1.073 mio evrov. V navedenem obdobju je bilo zaključenih 161 zadev povezanih s kaznivimi dejanji s tega področja. Od tega je bilo 108 zaključenih s kazensko

ovadbo, 53 pa s poročilom po desetem odstavku 148. člena ZKP, ker ni bilo ugotovljenih vseh elementov kaznivega dejanja. Ugotovljena škoda na podlagi podanih kazenskih ovadb znaša 311 mio evrov.

Od skupnega števila 236 zaznanih sumov je policija imela na dan 30. junija 2016 v preiskavi še 75 sumov, katerih zaznana premoženjska škoda znaša 518,1 mio evrov.

V skladu s *Sporazumom o medsebojnem sodelovanju*, ki sta ga Policija in Banka Slovenije sklenili 13. marca 2014, je potekala izmenjava podatkov tudi v letu 2016. V konkretnih operativnih zadevah pa je potekala izmenjava podatkov tudi z drugimi državnimi organi, predvsem z Uradom za preprečevanje pranja denarja, Komisijo za preprečevanje korupcije ter Finančno upravo Republike Slovenije.

Ukrep je delno izveden, v preostalem delu se izvaja.

II. 4. Centralizacija in informatizacija javnega naročanja v javnem zdravstvu

Nosilca: Ministrstvo za javno upravo in Ministrstvo za zdravje.

Cilj: preglednost preskrbe našega trga z zdravili, medicinskimi pripomočki in medicinsko opremo, nabavnih cen, nabavljene količine in izdatkov za zdravila, medicinske pripomočke in medicinsko opremo na letni ravni – po bolnišnicah in skupnih stroških.

Način izvedbe: vzpostavitev učinkovitih informacijskih rešitev, ki bodo omogočale zajem podatkov o potrebnih količinah zdravil in drugih predmetov skupnega javnega naročanja v bolnišnicah, priprava specifikacij za potrebe javnega razpisa, izbira najboljših ponudnikov, spremljanje izvedbe skupnega naročanja in stroškov v bolnišnicah – vzpostavitev učinkovitih informacijskih rešitev je temeljni pogoj in nujna podlaga za izvajanje skupnega javnega naročanja v zdravstvu.

Rok za izvedbo: podaljšan do konca 2016.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poročata MJU in MZ, julij 2016:

Izvajanje postopkov oddaje naročil za nakup pleníc, rokavic in igel in naročilo za nakup dilatacijskega materiala in katetrov se je začelo v letu 2016. Naročila so bila oddana kot ločena naročila. Zaradi določljivosti predmeta naročila pa se je preimenoval oziroma s tem vsebinsko podrobneje določil eden od predmetov naročila – v letu 2015 je bil kot skupno javno naročilo določen nakup dilatacijskega materiala, ki se je zdaj preoblikoval v nakup materiala za respiratorno terapijo. Kot nov predmet skupnega javnega naročila pa je za leto 2016 določen tudi nakup infuzijskih in transfuzijskih sistemov. Potrebe bolnišnic za predmetna naročila se zbirajo s pomočjo informacijskega sistema oziroma modula e-Katalog. V zvezi z vzpostavitvijo informacijske podpore nadzoru porabe in stroškovne učinkovitosti v zdravstvu je MJU z določenimi bolnišnicami izvedlo sestanke. Pri tem so bila ugotovljena različna dejanska stanja, zaradi česar bo treba pri implementaciji tako e-Kataloga kot vzpostavitvi sistema za podporo nadzoru porabe in stroškovne učinkovitosti v zdravstvu izbrati pristop, ki bo v najmanjši meri posegal v že obstoječe sisteme, hkrati pa zagotoviti nadzor porabe in zbiranje poročil na enem mestu.

V *Sklep o določitvi predmetov skupnih javnih naročil za leto 2016* so uvrščeni naslednji predmeti: igle, rokavice, plenice, infuzijski in transfuzijski sistemi, katetri in material za respiratorno terapijo. Skupna javna naročila za nakup pleníc, rokavic in igel so objavljena in so v fazi zbiranja ponudb. Pri naročilu za nakup pleníc je bil pred potekom roka za predložitev

ponudb vloženi zahtevek za revizijo. Naročnik ni zadržal postopka, ampak je podaljšal rok za oddajo ponudb do 2. septembra 2016 oziroma do odločitve DKOM.

Za nakup katetrov je strokovna komisija pripravila predlog tehničnih specifikacij. Naročnik je s pomočjo informacijskega sistema zbral potrebe s strani posameznih bolnišnic in pristopil k oblikovanju razpisne dokumentacije. Strokovna komisija, imenovana s strani MZ, je že pristopila k oblikovanju predloga tehničnih specifikacij za infuzijske in transfuzijske sisteme in predhodno, v skladu z ZJN-3 izvedla preverjanje stanja na trgu oziroma tako imenovani strokovni dialog s potencialnimi ponudniki.

Ukrep se izvaja, rok za izvedbo je podaljšan do konca leta 2016.

II. 7. Pogoji za nastop in razlogi za prenehanje funkcije

Nosilec: Ministrstvo za javno upravo.

Cilji: zagotoviti opravljanje javne funkcije v skladu z zakonom, vrniti ugled, integriteto in etiko v upravljanje države.

Način izvedbe: priprava predloga sprememb in dopolnitev vseh ustreznih področnih predpisov (paketno), upoštevajoč ustavnopravne omejitve, povezane z načelom sorazmernosti, in primerjalne pravne ureditve s tega področja.

Rok za izvedbo: do konca septembra leta 2015.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča MJU, julij 2016:

V letu 2015 so poslanci predložili v obravnavo t. i. »volilni paket« predlogov novel zakonov: novela Zakona o volitvah v državni zbor, Zakona o poslancih, Zakona o državnem svetu, Zakona o Vladi Republike Slovenije in Zakona o volitvah predsednika republike. Glede na predlagano ureditev v navedenih predpisih ne bi mogli opravljati javnih funkcij pravno močno obsojeni na nepogojno zaporno kazen, daljšo od pol leta. Prepoved bi veljala še leto dni po odsluženi kazni.

Predlagane omejitve med drugim uresničujejo cilje Vlade Republike Slovenije za zagotovitev integritete delovanja najvišjega predstavniškega telesa v državi in določitev dodatnih pogojev za vse javne funkcionarje. Vlada je predloge zakonov iz »volilnega paketa« obravnavala 12. junija 2015 in zavzeta stališča posredovala v državni zbor.

Obravnava »volilnega paketa« se bo, kot predvideno, nadaljevala v oktobru 2016:

- seja Odbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je predvidena za sredo, 5. oktobra 2016 (obrnava predloga ZLS-S, predloga ZVDZ-C; predloga ZDSve-C, predloga ZVRS-J, predloga ZLV-K in predloga ZVPR-B),
- seja mandatno-volilne komisije državnega zbora pa za četrtek, 6. oktobra 2016 (obrnava predloga ZPos-G).

Ukrep se izvaja.

II. 9. Priprava osnutka sprememb in dopolnitev Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije

Nosilec: Ministrstvo za javno upravo (MJU) v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje (MP) in Komisijo za preprečevanje korupcije (KPK).

Cilj: pripraviti osnutek sprememb in dopolnitev Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, s katerimi se bodo odpravile nedorečenosti in pomanjkljive rešitve v veljavnem zakonskem besedilu glede na njegovo izvajanje v praksi.

Način izvedbe: ustanovi se medresorska delovna skupina, ki jo bodo sestavljali predstavniki MJU, MP in KPK, za pripravo osnutka sprememb in dopolnitev Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije.

Rok za izvedbo: do konca leta 2015.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča MJU, julij 2016:

V letu 2015 je medresorska delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov MJU, MP, MNZ in KPK, preučila problematiko izvajanja zakonskih določb in pripravila *Vmesno poročilo* in osnutek zakonskih rešitev, ki bodo prispevale k bolj učinkovitemu vodenju postopkov v skladu z namenom in ciljem zakonske ureditve, ki se ohranja, to pa je, da je KPK samostojen in neodvisen nadzorni organ na področju preprečevanja korupcije. Delovna skupina je preučila vrsto gradiv, med drugim tudi analizo ustavnih pravnikov iz februarja 2014, ki je bila ministrstvu posredovana s strani Urada predsednika države. Z določenimi deležniki so bila jeseni 2015 opravljena že prva *pisna in ustna usklajevanja* poglavitnih rešitev (Transparency International Slovenija, CNVOS, Združenje lobistov Slovenije in Inštitut za ustavno pravo).

V drugi polovici meseca marca 2016 je medresorska delovna skupina zaključila svoje delo ter oblikovala besedilo osnutka novele ZIntPK. Z namenom učinkovitejšega spopadanja s korupcijo so glavni cilji novele jasneje definirati:

- pogoje za kandidiranje in postopek izbire funkcionarjev komisije;
- pristojnosti in naloge ter s tem povezane postopke, ki jih vodi komisija;
- pravice in obveznosti "strank" v postopkih, ki jih vodi KPK (prijavitelji, vabljeni, obravnavane osebe);
- obseg vsebine ter način javne objave odločitev KPK;
- evidence podatkov, ki jih vodi KPK in način obdelave podatkov;
- ter sankcije za kršitve določb ZIntPK.

S ciljem učinkovitejšega izvajanja nalog na področju integritete in preprečevanja korupcije v javnem sektorju se na podlagi novele Zakona o državni upravi (v veljavi od dne 23. julija 2016) izvaja prenos pristojnosti na tem področju na MP. Ocenjuje se, da se bo področje systemskega urejanja preprečevanja korupcije zaradi svoje pravne narave, pomembnosti postopkovnega vidika systemske ureditve ter urejenosti pravic in obveznosti udeležencev v postopkih, pa tudi zaradi vpetosti dela KPK z drugimi državnimi organi, predvsem z državnim tožilstvom, lahko učinkoviteje izvajalo v okviru MP. Tudi v preteklosti je systemska priprava zakonodaje s področja preprečevanja korupcije že sodila v resorno pristojnost MP, ki je bilo skupaj z MNZ pristojno za takratni Zakon o preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 2/04 in 20/06 – ZNOJF-1).

V mesecu juniju 2016 je bilo s strani MJU izvedeno strokovno posvetovanje v zvezi s potrditvijo morebitnih sprememb in dopolnitev vsebine osnutka novele, ki so se ga udeležili najvišji predstavniki MJU, MP in KPK. V mesecu avgustu 2016 je bilo s strani MJU izvedeno še strokovno posvetovanje v zvezi s potrditvijo morebitnih sprememb in dopolnitev vsebine osnutka novele, ki so se ga udeležili predstavniki nevladnih organizacij, Transparency International Slovenije in Centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij. Besedilo predloga novele bo jeseni posredovano v javno razpravo.

Ukrep se izvaja.

III. OMEJEVANJE KORUPCIJSKIH TVEGANJ V JAVNI UPRAVI

Nosilca: Ministrstvo za javno upravo in Komisija za preprečevanje korupcije v sodelovanju z resornimi ministrstvi ter drugimi organi, ki sodijo v javni sektor.

Cilja: krepitev integritete in preprečevanje korupcije v javni upravi.

Način izvedbe: z aktivnostmi in različnimi podukrepi:

- **Dodatna usposabljanja zaposlenih v javni upravi**, s poudarkom na dejavnostih, kjer gre za povečana korupcijska tveganja, kot so na primer postopki javnih naročil, inšpekcije, prav tako pa tudi usposabljanja drugih javnih uslužbencev in funkcionarjev v javni upravi. Izobraževanje je potrebno tudi na področju lobiranja in prijave lobističnih stikov. Izobraževanja so potrebna tako v okviru državne uprave kakor tudi lokalne samouprave. V zvezi s tem bo še naprej potekalo aktivno sodelovanje med Upravno akademijo Ministrstva za javno upravo, Centrom za izobraževanje v pravosodju Ministrstva za pravosodje in Komisijo za preprečevanje korupcije, dodatno tudi s sodelovanjem nevladnih organizacij. Izvedba dodatnih usposabljanj je predvidena v finančnem obdobju 2014–2020.

Nosilec: Ministrstvo za javno upravo.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča MJU, julij 2016:

V prvi polovici 2016 je bilo prek Upravne akademije MJU izvedenih več usposabljanj na področju etike in integritete, tudi v sodelovanju s Komisijo za preprečevanje korupcije. Tako je dne 1. marca 2016 potekal seminar na temo poznavanja zakonodaje: Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (85 udeležencev). V okviru programa Vodenje in upravljanje v upravi je dne 17. aprila 2016 potekalo usposabljanje na temo: Etika v menedžmentu javne uprave (32 udeležencev). Prav tako temo etike in integritete naslavljajo v okviru obveznih usposabljanj za imenovanje v naziv; v navedenem obdobju je bilo skupno sedem izvedb (546 udeležencev). Sklop predavanj na temo etike in integritete MJU načrtuje in pripravlja v okviru operacije v novi finančni perspektivi EU, z začetkom predvidoma v drugi polovici leta 2016.

Na tem področju veliko usposabljanj zaposlenih v javnem sektorju izvaja tudi Komisija za preprečevanje korupcije. Tako je komisija 11. januarja 2016 o institutih Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije predavala uslužbencem Osnovne šole Moravče, 20. januarja 2016 uslužbencem Ministrstva za kulturo, 10. februarja 2016 uslužbencem Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu, 16. februarja 2016 uslužbencem Inšpektorata RS za okolje in prostor, 11. marca 2016 uslužbencem Javne agencije RS za zdravila in medicinske pripomočke, 22. marca 2016 uslužbencem Agencije za zavarovalni nadzor, 23. marca 2016 slovenskim obrambnim diplomatskim predstavnikom, 7. aprila 2016 uslužbencem Mestne občine Koper in 19. maja 2016 uslužbencem Mestne občine Ljubljana. Poseben segment izobraževanja v javnem sektorju predstavlja sodelovanje Komisije za preprečevanje korupcije s Šolo za ravnatelje, v okviru katerega je komisija med januarjem in aprilom 2016 po videokonferenčnem sistemu izvedla predavanja o poklicni etiki in integriteti ter načrtu integritete kolektivom OŠ Dobravlje, OŠ Poldeta Stražišarja Jesenice, OŠ Litija, OŠ in vrtca Dobova, OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica in Vrtca Zagorje.

Določena izvedena usposabljanja so razvidna tudi v okviru ukrepa, povezanega z bojem proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju (več spodaj).

Ukrep se izvaja.

- **Na področju javnih naročil** bodo izvedena dodatna posebna usposabljanja javnih uslužbencev, ki delajo na področju javnih naročil, za zagotavljanje ustrezne ravni integritete in preglednosti.

Ker je bila v letu 2014 sprejeta nova zakonodaja EU o javnem naročanju, ki jo morajo države članice prenesti v domače pravne sisteme do 18. aprila 2016, je Ministrstvo za finance že pripravilo izhodišča za spremembo naše zakonodaje. Raven preglednosti pri slovenskih javnih naročilih, ki je izrednega pomena za omejevanje korupcijskih tveganj, je v Sloveniji v primerjavi z drugimi državami članicami EU nadpovprečna, saj so mejne vrednosti za objave na državnem portalu javnih naročil sorazmerno nizke in znašajo 20.000 evrov za blago in storitve ter 40.000 evrov za infrastrukturno blago, infrastrukturne storitve in gradnje. Poleg tega naša zakonodaja zagotavlja preglednost pri postopkih s pogajanjem brez objave razpisne dokumentacije in pri izvajanju okvirnih sporazumov, po novem pa tudi glede sklenjenih pogodb s področja javnega naročanja, koncesij in javno-zasebnih partnerstev. Vlada Republike Slovenije si bo zato na podlagi nove zakonodaje EU o javnem naročanju ter ugotovljenih pomanjkljivosti in prednosti obstoječega sistema javnega naročanja prizadevala, da z novo ureditvijo zagotovi dodatne poenostavitve in večjo prožnost, preglednost in učinkovitost javnega naročanja.

Nosilec: Ministrstvo za javno upravo.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča MJU, julij 2016:

Iz dosedanjih poročil vlade izhaja, da je bil ukrep v pretežni meri izveden prek zagotavljanja objave pogodb iz javnih naročil na spletu (nadgradnja Portala javnih naročil), z razvojem informacijske rešitve STATIST, ki še dodatno prispeva k transparentnosti, ter s pripravo in sprejetjem novega Zakona o javnem naročanju (ZJN-3).

ZJN-3 se je začel uporabljati s 1. aprila 2016, s čimer je tudi zagotovljena pravočasna implementacija novih direktiv v nacionalno zakonodajo. Še pred uveljavitvijo ZJN-3 pa je ministrstvo v januarju 2016 začelo izvajati brezplačne predstavitve zakona po več lokacijah v Sloveniji z namenom usposobitve čim večjega kroga javnih uslužbencev, ki delajo na področju javnih naročil, pri čemer bodo dodatna usposabljanja potekala še nadalje v letu 2016.

Ukrep je v pretežni meri izveden, izvajal pa se bo do konca 2016.

- **Na področju elektronskih javnih razpisov** bo za preglednejšo porabo javnih sredstev pri financiranju posameznih programov, ki se financirajo iz proračuna, uveden enotni elektronski sistem javnih razpisov, ki bo zagotavljal preglednost pri podeljevanju sredstev, hkrati pa tudi pri porabi navedenih sredstev oziroma lažjem nadzoru pri namenski porabi sredstev za izvedbo posameznega programa.

Nosilec: Ministrstvo za javno upravo.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča MJU, julij 2016:

Z novelo ZDIJZ-E se je obveznost proaktivne transparentnosti poleg javnih naročil razširila tudi na javne razpise, pri čemer gre za javne razpise, ki zadevajo dodeljevanje sredstev, subvencij in posojil iz državnega ali občinskih proračunov. Gre za zajem javnih razpisov ali drugih oblik sofinanciranja, ki se izvajajo na podlagi določb Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011 in 3/13); približno 80 odstotkov javnih razpisov se izvaja na tej podlagi. V nekaj členih Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13 in 55/15 – ZFisP; 106.f–106.l člen) in na tej podlagi izdanem podzakonskem aktu (Uredba o postopku, merilih in

načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog (Uradni list RS, št. 56/11) pa se pripravljajo specifični javni razpisi. Gre dejansko za dodeljevanje kakršnih koli »sredstev«, vključno s sredstvi za spodbujanje razvojnih programov ter prednostnih nalog države.

Aprila 2016 je Vlada Republike Slovenije sprejela novo Uredbo o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja, ki določa minimalne vsebine, ki jih bo vsak organ, ki razpisuje programe ali dodeljuje sredstva na podlagi javnih razpisov ali drugih oblik sofinanciranj iz proračunov, moral objaviti: javni razpis in razpisno dokumentacijo, dokumente, iz katerih je razvidno imenovanje članov komisij za izvedbo postopkov javnih razpisov, podatki o višini in prejemnikih sredstev ter javno dostopne informacije o poteku in rezultatih porabljenih sredstev (10. člen). Javna objava dokumentacije je predvidena na spletnih straneh posameznih organov.

V zvezi z ukrepom je vzpostavljena delna pravna podlaga.

*- **Za večjo preglednost porabe javnih sredstev** velja na podlagi Zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike od 1. januarja 2015 obvezna izmenjava e-računov, ki za proračunske uporabnike poteka prek Uprave Republike Slovenije za javna plačila (v nadaljevanju: UJP). Za večjo preglednost porabe javnih sredstev si na MF že prizadevajo, da bi UJP za pristojne državne ali lokalne institucije (npr. za resorna ministrstva) pripravljala poročila o prejetih računih posamičnih posrednih proračunskih uporabnikov. Ta poročila bi omogočila nadzor nad uresničevanjem finančnih načrtov posrednih proračunskih uporabnikov. Tako bi se izboljšala preglednost prevzemanja finančnih obveznosti v javnem sektorju. S podatki e-računov bo v prihodnje povezan tudi spletni program Komisije za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: KPK) Supervizor. Poleg tega je Ministrstvo za finance pripravilo predlog razširitve izbire podatkov za plačilna navodila proračunskih uporabnikov, da bi ob poravnavi obveznosti s cesijskim poslom v plačilno navodilo navedli dodaten podatek: dejanskega upnika. Tako bo lažje slediti denarnemu toku in se seznaniti s tem, do koga je bila obveznost dejansko poravnana.*

Nosilec: Ministrstvo za finance.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča MF in MJU, na podlagi informacij KPK, julij 2016:

Za večjo preglednost porabe javnih sredstev oziroma izboljšanje preglednosti prevzemanja finančnih obveznosti v javnem sektorju je bila v decembru 2015 dodana nova funkcionalnost, povezana s sledenjem računov prek dodatnega polja v plačilnem nalogu, in sicer gre za ID-številko računa, ki jo je treba pri plačilu oziroma izdatku navesti (novo obvezno polje vnosa). ID računa (enotni identifikator) omogoča sledenje in odkrivanje morebitnih nepravilnosti oziroma statistik, ki se nanašajo na plačila oziroma izdatke. Navedena obveznost izhaja iz spremembe *Pravilnika o plačilnih navodilih, SEPA direktnih obremenitvah, izpiskih o prometu in stanju, delnih izpisih ter obrestnih listih v papirni in elektronski obliki* (Uradni list RS, št. 109/12, 44/13, 58/14 in 51/15).

Podatke o e-računih Uprava za javna plačila Republike Slovenije nudi za potrebe spletne aplikacije finančnih transakcij javnega sektorja. S 7. junijem 2016 je namreč KPK uvedla prenovljeno aplikacijo za celosten prikaz porabe transakcij javnega sektorja (Erar), med drugim, kot novost omogoča vpogled v poslovanje z e-računi, v podatke, vezane na omejitve poslovanja in prejeta darila ter prikaz tujih bančnih računov poslovnih subjektov. To pomeni, da uporabniki aplikacije lahko vidijo račune, ki so jih gospodarski subjekti izdali državnim organom. Podatki o e-računih se povezujejo tudi s transakcijami, kjer je to mogoče.

Ker je KPK želela aplikacijo Erar čim bolj povezati z vsebino svojega dela, so v njej vključeni tudi podatki o omejitvah poslovanja in prejetih darilih. Te podatke komisija pridobiva od funkcionarjev oziroma od odgovornih oseb pri državnih organih skladno z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije. Podatki o omejitvah poslovanja se samodejno povezujejo s podatki o transakcijah, kar omogoča prikaz števila potencialno nedovoljenih transakcij, ki so bile izvedene v času omejitve poslovanja, a niso nujno nedovoljene transakcije. Poleg tega nova aplikacija nudi prikaz tujih bančnih računov poslovnih subjektov.

Ukrep se izvaja.

- Na področju boja proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju: OECD je leta 1997 sprejel Konvencijo o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju, ki je začela veljati leta 1999. Iz poročila mednarodne nevladne organizacije Transparency International o izvajanju navedene konvencije v letu 2013 izhaja, da je ta organizacija umestila Republiko Slovenijo med 21 držav, ki niso sprejele nobenih ukrepov (oziroma zelo malo) v boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev, pri čemer je taka umestitev predvsem posledica slabega ali premalo učinkovitega izvajanja zakonodaje o korupciji in integriteti, ki je sicer pri vrednotenju zakonodajnega okvira ocenjena pozitivno. Zato je treba okrepiti aktivnosti na tem področju. Ministrstvo za zunanje zadeve (MZZ) že izvaja predstavitev nekaterih sklopov v okviru integritete in preprečevanja korupcije v okviru priprav uslužbencev za delo v t. i. zunanji službi (diplomatsko-konzularna predstavništva). Na predstavništva Republike Slovenije v tujini je bil naslovljen poziv oziroma informacija o obveznostih iz Konvencije o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju, pri čemer gre za dolžnost ozaveščanja slovenskih javnih uslužbencev, na diplomatsko-konzularnih predstavništvih, ki prihajajo v stik s slovenskimi podjetji, ki poslujejo na trgu akreditacije, ali tudi kako drugače pridobijo informacije o delovanju slovenskih podjetij v poslovnih transakcijah s tujimi javnimi uslužbenci. MZZ bo še naprej izvajalo tovrstne aktivnosti, ki povečujejo ozaveščenost zaposlenih na diplomatsko-konzularnih predstavništvih glede navedene problematike.

Nosilec: Ministrstvo za zunanje zadeve.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poročajo MZZ, MJU in MP, julij 2016:

Omenjeni ukrep se izvaja predvsem z usposabljanjem in ozaveščanjem zaposlenih (organizacija usposabljanj, letnih posvetov ciljnih skupin javnih uslužbencev, obveščanja zaposlenih prek portala MZZ, izvajanje Načrta integritete ministrstva itd.) – tudi o preostalih tveganjih s področja integritete in preprečevanja korupcije, katerega cilj je predvsem ozaveščanje zaposlenih, ki delujejo na različnih področjih in so lahko izpostavljeni koruptivnim, nezakonitim in neetičnim ravnanjem.

Znotraj MZZ deluje Direktorat za gospodarsko in javno diplomacijo, katerega aktivnosti so neposredno povezane s področjem mednarodnega poslovanja, saj je njegovo glavno poslanstvo pomoč slovenskim podjetjem pri vstopanju in širjenju njihovih poslovnih aktivnosti na tuja tržišča. V tem pogledu je pomemben odnos med ekonomskimi svetovalci, diplomati pristojnimi za gospodarsko področje na predstavništvih Republike Slovenije v tujini in slovenskimi podjetji kot tudi tujimi potencialnimi investitorji. Direktorat tudi seznanja in ozavešča (tudi z organiziranimi izobraževanji) ekonomske svetovalce in diplomate, pristojne za gospodarsko področje, ki delujejo na predstavništvih Republike Slovenije v tujini, o možnostih in pasteh korupcije v mednarodnem poslovanju, tudi v povezavi z izvajanjem Konvencije OECD o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju. Slednje se odvija tudi med rednimi letnimi srečanji ekonomskih svetovalcev (redni tematski modul na temo

protikorupcijskih ukrepov) ter prek rednih tematskih poročanj in poročil o delu ekonomskih svetovalcev in diplomatov, pristojnih za gospodarsko področje. O morebitni zaznavi primerov korupcijskih dejanj so ekonomski svetovalci in diplomati, pristojni za gospodarsko področje, nemudoma dolžni pisno obvestiti in poročati pristojnemu direktoratu.

MZZ je med drugim v aprilu 2016 skupaj s KPK za zaposlene organiziralo usposabljanje o integriteti, preprečevanju korupcije, davčnih oazah in financiranju terorizma, kar se nanaša tudi na izvajanje predmetne konvencije OECD. Namen predmetnega usposabljanja je med drugim okrepiti preventivno dejavnost in ozaveščenost javnih uslužbencev ministrstva, ki prihajajo v stik s slovenskimi podjetji na tujih trgih.

MJU, MZZ, MNZ (policija) in MP so aprila in maja 2016 aktivno sodelovali s KPK pri pripravi Poročila Republike Slovenije delovni skupini OECD zoper podkupovanje (WGB) o 3. fazi evalvacije Konvencije OECD o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju; predstavniki navedenih ministrstev so se skupaj s KPK udeležili tudi zasedanja omenjene delovne skupine.

S strani KPK so bila v prvi polovici leta 2016 izvedena naslednja usposabljanja, ki so vključevala temo Konvencije OECD o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju:

Izobraževanje izvedeno pri	Datum	Število udeležencev	Tip udeležencev
Ministrstvo za gospodarstvo, tehnologijo in razvoj	19. 4. 2016	11 udeležencev	Uslužbenci različnih notranje-organizacijskih enot
Banka SID	1. 6. 2016	25 udeležencev	Uslužbenci oddelka za zavarovanja in drugi
Obrtno-podjetniška zbornica Ljubljana	23. 3. 2016	10 udeležencev	Podjetniki
MZZ	21. 4. 2016	30 udeležencev	Uslužbenci različnih NOE

Na podlagi priporočila zgoraj omenjene delovne skupine OECD je Center za izobraževanje v pravosodju, ki deluje v okviru Ministrstva za pravosodje dne 21. marca 2016 organiziral seminar »Podkupovanje tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju«; dogodek je bil namenjen sodnikom, državnim tožilcem, kriminalistom in drugim javnim uslužbencem, ki se pri svojem delu srečujejo s tovrstno tematiko. Cilj dogodka je bila seznanitev s praktičnimi izkušnjami in primeri dobrih praks na področju odkrivanja, preiskovanja in pregona tujega podkupovanja.

V nagovoru je minister mag. Goran Klemenčič poudaril pomen boja zoper korupcijo, kar velja tudi v primerih, ko so tarče podkupovanja tuji javni uslužbenci, saj slednje prav tako negativno vpliva na domače razmere in gospodarstvo. Ob tem je opozoril na pomembnost odkrivanja in pregona podkupovanja tujih javnih uslužbencev z vidika varovanja domače pravne države. Po teoretičnem uvodnem delu seminarja so o praktičnih vidikih boja zoper čezmejno korupcijo spregovorili ugledni tuji strokovnjaki, ki imajo bogate izkušnje z odkrivanjem, preiskovanjem in pregonom korupcije mednarodnih razsežnosti ter s sojenjem storilcem tovrstnih kaznivih dejanj.

Konvencija o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju, ki jo je Republika Slovenija ratificirala leta 2001, v domači preiskovalni in sodni praksi pogosto ostaja na stranskem tiru, čeprav statistični podatki kažejo, da slovenski poslovni subjekti delujejo (tudi na nekaterih korupcijsko izpostavljenih trgih tujih držav).

Ukrep je v pretežni meri izveden, izvajal pa se bo tudi v letu 2016.

IV. OMEJEVANJE KORUPCIJSKIH TVEGANJ V PRAVOSODJU

Nosilec: Ministrstvo za pravosodje v sodelovanju s pravosodnimi organi.

Cilja: krepitev integritete in preprečevanje korupcije v pravosodnih organih.

Način izvedbe: nadaljnje aktivnosti v okviru ukrepa bodo namenjene učinkovitemu izvajanju določb novel Zakona o sodniški službi, Zakona o sodiščih in Zakona o državnem tožilstvu ter spremljanju izvajanja določb teh zakonov, katerih sprejem in uveljavitev se pričakuje v začetku leta 2015.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča MP, julij 2016:

Komisija za etiko in integriteto pri Sodnem svetu je pripravila in 19. aprila 2016 sprejela *Komentar Kodeksa sodniške etike*, kjer je vsako načelo iz Kodeksa sodniške etike pojmovno razdelano, podane pa so tudi splošne smernice za sodnikovo vedenje. Komisija od svoje ustanovitve dalje tudi redno obravnava vprašanja etičnosti posameznih konkretnih ravnanj sodnikov in sprejema načelna mnenja.

Predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije je v soglasju s Sodnim svetom dne 4. aprila 2016 sprejel *Politiko zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj in izpostavljenosti sodišč*, ki ureja:

- pravila ravnanja sodnikov in sodnega osebja,
- upravljanje s tveganji,
- postopek prijave neetičnega oziroma nezakonitega ravnanja,
- pravila v zvezi z lobiranjem in darili,
- izobraževanje s področja integritete in preprečevanja korupcije,
- pridobivanje in spremljanje podatkov o obravnavanem področju v sodstvu,
- transparentnost delovanja.

Generalni državni tožilec je v soglasju z Državnotožilskim svetom dne 29. marca 2016 sprejel *Politiko zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj in izpostavljenosti državnih tožilstev*, ki opredeljuje:

- sistemska in konkretna korupcijska tveganja za državne tožilce in državnotožilsko osebje,
- imenovanje in pristojnosti Delovne skupine za integriteto (zaznavanje in obvladovanje korupcijskih tveganj, oblikovanje predlogov v zvezi s priporočili in smernicami s področja državnotožilske etike Komisiji za etiko in integriteto, pomoč in svetovanje s področja etike in integritete ter spremljanje izvajanja načrtov integritete),
- zaznavanje in obvladovanje sistemskih in konkretnih korupcijskih tveganj.

Nadalje je Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije v sodelovanju s KPK v aprilu 2016 dokončalo *anketo o moralno-etičnih dilemah državnih tožilcev*, ki je zajela vsa okrožna državna tožilstva. Analiza odgovorov je v nadaljevanju služila kot podlaga za oblikovanje *smernic o moralno-etičnem ravnanju državnega tožilca izven službe in smernic o ravnanju osebe, ki zapusti državnotožilsko funkcijo*. Komisija za etiko in integriteto pri Državnotožilskem svetu je dne 25. maja 2016 sprejela *Priporočila glede nasprotja interesov za državne tožilce v zvezi z ravnanji zunaj državnega tožilstva in za primere, ko državni tožilci odidejo v zasebni sektor*.

Usposabljanja na temo etike in integritete, ki so bila izvedena ali so še načrtovana v letu 2016 v sodelovanju Centra za izobraževanje v pravosodju s Sodnim svetom in Državnotožilskim svetom, so:

- »Neodvisnost in odgovornost sodnika« v okviru prve in druge izvedbe Civilnopravne sodniške šole (marec 2016);
- »Čemu etika?« v okviru Šole insolvenčnega prava (marec 2016);
- »Neodvisnost in odgovornost sodnika« v okviru prve in druge izvedbe Kazenskopravne sodniške šole (april 2016);
- delavnica »Etika in integriteta sodnika« (maj, junij 2016);
- »Integriteta in dejavniki tveganja na sodiščih« v okviru strokovnega usposabljanja za predsednike in direktorje sodišč (september ali november 2016);
- »Osebnostne, etične in pravne predpostavke neodvisnosti sodnika in državnega tožilca« v okviru strokovnega usposabljanja za predsednike in direktorje sodišč (september ali november 2016).

Ukrepi na področju pravosodja so v pretežni meri izvedeni, izvajali pa se bodo tudi v letu 2016.

V. **UKREPI ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE, VSEBOVANI V PROGRAMU, NAVEDBA NOSILCEV ZA NJIHOVO IZVEDBO TER STANJE UKREPOV V ČASU POROČANJA (junij 2016)**

Zap. št.	Naziv ukrepa	Nosilec ali nosilci ukrepa	STANJE UKREPA
1.	Uvedba pregledne revizije postopkov in poslovanja TEŠ 6	MZI, MF, MP	IZVEDEN
2.	Identifikacija (preteklih) koruptivnih dejanj pri sklepanju bančnih poslov in priprava primernih podlag za njihovo preprečevanje in odkrivanje	MF, MNZ (policija), v sodelovanju z DT, KPK, Banko Slovenije in DUTB	SE IZVAJA
3.	Ureditev podlag za delovanje DUTB	MF v sodelovanju s KPK, Računsko sodišče in DUTB	IZVEDEN
4.	Centralizacija in informatizacija javnega naročanja v javnem zdravstvu	MF, MJU	SE IZVAJA
5.	Etični kodeks za funkcionarje vlade in ministrstev	GSV, v sodelovanju s SVZ in MJU	IZVEDEN
6.	Zakonodajna sled	GSV, v sodelovanju s SVZ in MJU	IZVEDEN
7.	Pogoji za nastop in razlogi za prenehanje funkcije	MJU	SE IZVAJA
8.	Učinkovit in pregleden nadzor nad delovanjem nosilcev javnih pooblastil in področnih organizacij nosilcev javnih pooblastil (zbornic)	SVZ	IZVEDEN
9.	Priprava osnutka sprememb in dopolnitev Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije	MJU v sodelovanju z MP in KPK	SE IZVAJA
10.	Omejevanje korupcijskih tveganj v javni upravi Podukrepi: <ul style="list-style-type: none"> - Dodatna usposabljanja zaposlenih v javni upravi s področja integritete - Področje javnih naročil - Večja transparentnost javnih razpisov - Večja preglednost nad porabo javnih sredstev - Področje boja proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju 	Resorna ministristva, uprave samoupravnih lokalnih skupnosti, v sodelovanju s KPK ter nevladnimi organizacijami in drugimi državnimi organi	SE IZVAJA
11.	Omejevanje korupcijskih tveganj v pravosodju	MP s pravosodnimi organi	SE IZVAJA